

Pariste imzalanan otomobil seyrüseferine müteallik beynelmilel mukavelenamenin tasdıkı hakkında 1/5 numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye ve Hariciye encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/970

2 - IV - 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

24 - IV - 926 tarihinde Pariste imzalanan otomobil seyrüseferine müteallik beynelmilel mukavelenamenin tasdıkı hakkında Hariciye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 25 - V - 931 tarihli içtimamda Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâyihası

Lozan muahedenamesi 100 üncü madde birinci fıkrası hükmüne iltihak etmeği müteahhit bulunduğumuz 1909 tarihli « otomobil seyrüseferine dair beynelmilel mukavelename » yi tadilen 1926 nisanında, Cümhuriyet Hükûmetinin de iştirakile Pariste toplanan konferansta tanzim ve murahhasımız tarafından imza olunan 24 - 4 - 1926 tarihli yeni otomobil seyrüseferine dair beynelmilel mukavelenamenin;

I - Bilâ kaydüşart iltihakı müteahhit bulunduğumuz 1909 mukavelenamesinden, esasta, farklı ahkâmı ihtiva etmemesi;

II - 1909 mukavelesine iltihak hususundaki teahhüdümüzü de yerine getireceği;

III - Memnu askerî mintakalar ve şoförlüğün vatandaşlara hasrı gibi hususatta millî kanunlarımız ahkâmını mahfuz bulundurması;

IV - Enebilerin memleketimize seyahatlerini kolaylaştıracağı;

V - Hariçle ihtilâta bulunan bir kısım vatandaşlarımızın bu yüzden karşılaştıkları müşkülâtı bertaraf etmek ve bilmukabele kolaylıklara nail olabilmelerini temin etmesi;

Sebeplerile acilen tasdıkı cihetine gidilmesini istirham ederim efendim.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Karar No. 2

Esas No. 1/5

24 - XI - 1931

Yüksek reisliğe

Pariste imzalanan otomobil seyrüseferine müteallik beynelmilel mukavelenamenin tasdıkı hak-

kımda hazırlanan kanun lâyihası encümenimizce tetkik olunarak bu lâyihamın aynen kabulüne karar verilmiştir.

Havalesi mucibince Hariciye encümenine tevdi olunur.

Dahiliye En. Reisi	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza
Tekirdağ	Malatya	Muş	Çorum	Zonguldak	Amasya
<i>Cemil</i>	<i>Muttalip</i>		<i>İ. Kemal</i>	<i>Rifat</i>	<i>Esat</i>
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Elâziz	Rize	Ordu	Amasya	Antalya	Rize
<i>Hüseyn</i>	<i>Atıf</i>	<i>Ahmet İhsan</i>	<i>İ. Hakkı</i>	<i>Rasih</i>	<i>Esat</i>
Aza	Aza	Aza			
Malatya	Ordu	Kars			
<i>Vasif</i>	<i>İsmail</i>	<i>Baha Tali</i>			

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye encümeni
Karar No. 2
Esas No. 1/5

31 - XII - 1932

Yüksek Reisliğe

Pariste imzalanan otomobil seyrüseferine dair beynelmilel mukavelenin encümenimizce kabul ve tasdiki muvafık görülmüştür. Yüksek Meclisin tasvibine arz olunur efendim.

Reis	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza	Aza
Siirt			Bolu	İstanbul	Kocaeli	Erzincan
<i>Mahmut</i>			<i>Falih Rifki</i>	<i>Salâh Cimcoz</i>	<i>İ. Süreyya</i>	<i>Saffet Ziya</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

24 nisan 1926 tarihinde Pariste imzalanan otomobil seyrüseferine dair beynelmilel mukavelenamenin tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — 11 teşrinievvel 1909 tarihli mukaveleyi tadilen 24 nisan 1926 tarihinde Pariste imza olunan « otomobil seyrüseferine dair beynelmilel mukavele » tasvip olunmuştur.

MADDE 2 — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri memurdur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

25 - III - 931

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.		
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>M. Şeref</i>	<i>Dr. Refik</i>		

Otomobillerin seyrüseferleri hakkında beynelmilel mukavelename

Otomobillerin seyrüseferleri hakkında 11 teşrinievvel 1909 tarihli beynelmilel mukavelenamede icra edilecek tadilatı tetkik ve mütalea etmek üzere 20 ilâ 24 nisan 1926 da Pariste konferans halinde

içtima eden ve isimleri aşağıda zikrolunan devletlerin zirde vaziülümza murahasaları ahkâm ve şeraiti atiyenin vaznı münasip görmüşlerdir.

Madde — 1

Ahkâmı umumiye

Mukavelename, nakliyatın nevi ve cins ve gayesi her ne olursa olsun, umumiyet itibarile otomobillerin yollar üzerinde seyrüseferlerinde mabilüttatbik olup maahaza efradın müctemian nakline ve keza eşyanın nakline ait hidematı umumiyeye taallük eden millî ahkâm mahfuzdur.

Madde — 2

İşbu mukavelenamede münderiğ ahkâmın mana ve mefadma göre, bir demiryoluna merbut olmaksızın tarıkı am üzerinde seyreden ve eşhas ile eşya nakleyleyen mihaniki harekât tertibatını cami umum arabalara otomobil tabir olunur.

Madde — 3

Tarıkı am üzerinde seyrüsefere beynelmilel bir surette kabul olunmaları için otomobillerin ifa edecekleri şerait

Her otomobil tarıkı am üzerinde seyrüsefere beynelmilel surette kabul olunmak için memurini müteallikasını veya memurini mezkûrece salâhiyet verilmiş bir cemiyet huzurunda badelmuaayene seyrüsefere müsait ve elverişli olduğu tasdik edilmesi veya aynı suretle kabul olunan bir şekle muvafık ve mutabık bulunması lâzımdır. Bundan maada her halde şeraiti muayyenei atiyeyi ifa etmelidir.

1 - Otomobil tertibatı atiyeye ile mücehhez olmalıdır

- a) Virajları bissuhule ve kemali emniyetle sevk ve idareye salih muhkem bir direksiyon aleti;
 - b) yekdiğerinden tamamen müstakil iki nevi fren olmalı, keza yekdiğerinden ayrı çift frenle işliyen bir sistem olmalı, ve bu frenlerden biri hatta diğere frene sakatlık arız olsa bile işliyebilmeli her halde bir veya diğere sistem kâfi derecede sağlam ve seri bir harekete malik olmalıdır.
 - c) Otomobilin boş iken sıkleti 3500 kilogramdan fazla olduğu takdirde kondoktora mahsus mahalde ayrıca tertibat alınarak motör vasıtasile bir geri hareketi icra ettirmelidir.
 - d) Otomobilin boş iken naklini ve mahmul iken muamelei tesellümde şayanı kabul olmak üzere beyan olunan sıkleti mecmuu 3 500 kilogramdan fazla ise her bir halde geriye hareketini medebilecek mahsus bir tertibatı bulunmalı ve bir de arkasını görebilecek bir aynası olmalıdır.
- Manevra tertibatı o suretle terkib edilmeli ki; kondoktor yolu tarassut ederken bile tertibatı mezkûreyi kemali emniyetle tedvir ettirebilsin.

Alât ve edevat emniyetle ve her türlü yangın ve işial tehlikesini mümkün olduğu kadar bertaraf edebilecek ve seyrüsefer için diğere tehlikelere meydan vermiyecek, gürültü, duman, koku çıkarmıyacak bir surette işlemelidir.

Otomobil sessizce duman çırkaracak bir tertibatla mücehhez olmalıdır.

Otomobillerin tekerlekleri ile römorkleri lâstik çemberlerle veyahut alâstikiyet noktai nazarından buna muadil diğere sistemlerle mücehhez olmalıdır.

2 - Otomobilin hâmil olacağı şeyler :

1 - Memurini müteallikasınca tesbit edilmiş olan tescil işareti, gerek lâvhalar üzerinde ve gerek doğrudan doğruya arabalara yazılmış olmak şartile otomobillerin arka ve ön taraflarına vazedir. Arka tarafa vazedilen tescil işareti ile beşinci maddede tasrih olunan alâmeti farika gündüz ziyasile görülmemeğe başlayınca derhal teavir edilmelidir.

Arabanın arkasında bir römork bulunduğu takdirde tescil işareti ve keza beşinci maddede bildirilen alâmeti farika römorkun arkasında dahi tekrar edilir ve bu işaretlerin lüzumu tenviri hakkındaki tasrihat römork hakkında dahi tatbik ve teşmil olunur.

2 - Berveğiati işaret en ziyade göze çarpacak mahalle konmalı ve kolayca okunacak harflerle yazılmalıdır.

Şasiyi imal edenin namı, şasinin imali numarası, motörün imali numarası

3 - Her otomobil oldukça kuvvetli bir sada veren bir ikaz aleti ile mücehhez olmalıdır.

4 - Yalnızca seyrüsefer eden her otomobil, geceleri ve akşamın hulûlünde biri sağda diğeri solda olmak üzere ön tarafta lâakal iki beyaz fener ve arka tarafta da kırmızı bir fener ile mücehhez olmalıdır.

Maahaza, yanlarında (Side - car) bulunmıyan iki tekerlekli motosikletlerin ön taraflarındaki fenerlerin adedi bire tenzil edilebilir.

5 - Aynı zamanda her otomobil yolun ilerisindeki mesafeyi kâfi derecede tenvir edebilecek bir veya bir kaç tertibatla mücehhez olmalıdır. Eger araba saatte 30 kilometreden fazla bir süratle yürümeğe elverişli ise mevzubahs mesafe 100 metreden aşağı olmamalıdır.

6 - Göz kamaştıracak derecede şeffaflık hâsıl etmeğe müsait olan tenvir aletleri yol üzerinde tesadüf olunan diğerk tenvirata mukabil fazla ziyanın kesilmesi her halde faideli olacağı zaman bu fazla ziyayı kesecek tarz ve surette olmalıdırlar. Fazla ziyanın kesilmesi ile beraber lâakal 25 metrelik bir mesafeye kadar olan şoseyi lâyükile tenvir etmeğe kâfi bir kudreti ziya bırakmak lâzımdır.

7 - Arkalarında bir römorku bulunan otomobiller yalnızca seyrüsefer eden otomobillerin ile-riyi tenvir etmeleri hakkında mevzu aynı nizamata tâbidirler; arkaya talik olunan kırmızı fener römorkun arkasına takılır.

8 - Sıklet ve çaplar hakkındaki tahdidata gelinece, otomobil ile römorklar seyrüsefer ettikleri memleketlerdeki nizamatı umumiyyeye tevfikı harekete mecburdurlar.

Madde — 4

Otomobiller için beynelmilel şehadetname tevdi ve bunların tanınması

Tarikiam üzerinde seyrüsefere beynelmilel surette kabul edilen her otomobilde 3 üncü maddede musarrah şeraitin ifa edildiğini veyahut ifa edilmeğe müsait bir şekilde olduğunu tasdik etmek üzere mukavelei hazıranın a ve b lâhikalarındaki eşkâl ve meşruhat veçhile beynelmilel şehadetnameler tevzi edilir. İşbu şehadetnameler tarihi tevdilerinden itibaren bir sene müddetle muteberdirler.

İşbu şehadetnamelerde el yazısile muharrer izahat ve meşruhat daima lâtin ve ingiliz tarzı hurufatıle yazılmalıdır. Âkit Devletlerden birinin memurini aidesi tarafından veya bu memurların mukabil imzasını haiz olmak şartile memurini mezkûrece salâhiyettar kılınmış bir cemiyet tarafından verilen beynelmilel şehadetnameler diğerk bileümle Âkit Devletlere seyrü hareket için kabul olunduğu gibi yeniden muayeneye lüzum gösterilmeksizin muteber addedilir. Maahaza 3 üncü maddede tasrih edilen şeraitle ifa edilmemiş olduğu tebeyyün eder ise o zaman beynelmilel şehadetnamenin hakkı istimali nezedilir.

Madde — 5

Alâmeti farika

Her otomobil, tarikiam üzerinde seyretmeğe beynelmilel surette kabulü için bir lâvha üzerine yazılmış bir veya üç harften mürekkep bir alâmeti farikayı arabanın arka tarafında görülecek bir mahalle veyahut bizzat arabanın üstüne vazetmek mecburiyetindedir. Mukavelei hazıranın tatbiki için alâmeti farika Devlete veyahut otomobillerin tescilleri noktai nazarından ayrıca bir camia teşkil eden vahdete tekabül eder. İşbu alâmeti farikanın cesamet ve rengi, ve harflerin cesamet ve renkleri mukavelei hazıranın c lâhikasındaki tabloda tesbit edilmiştir.

Madde — 6

Tarıkam üzerinde bir otomobili sevk ve idare etmiye beynelmilel surette kabul edilmek için (Otomobil kondoktorlarının ifa eyliyecekleri şerait)

Bir otomobil kondoktoru huzur ve emniyeti umumiye için kâfi derecede zamanı haiz evsafa malik olmalıdır:

Beynelmielel seyrüsefer hususunda sahibi salâhiyet memurini Hükümet tarafından veyahut bunlarca salâhiyettar kılınmış bir cemiyet tarafından ehliyet ve iktidarını tasdikan verilecek bir müsaadeyi istihsal etmiyen hiç bir fert otomobil sevk ve idare edemez. Müsaade 18 yaşından dun olan eşhasa verilemez.

Madde — 7

Sevk ve idare için verilecek beynelmilel şehadetname ile bunların tanınması

Beynelmielel seyrüsefer etmek için yukarıki maddede tasrih olunan şeraitin ifa edildiğini tasdik etmek üzere mukavelei hazıranın «d» ve «e» levahikındaki nümune ve meşruhata göre beynelmilel sevk ve idare vesikaları verilir. İşbu vesikalar hangi sınıf otomobiller için verilmişse yalnız onlar için ve tarihi tevdilerinden itibaren bir sené müddetle muteberdir.

Beynelmielel seyrüsefer için berveçhiati derecat vazedilmiştir:

- a) Boş iken sıklı ve hini kabulde azamî olarak şayanı kabul olduğu bildirilen hamuleden ibaret mecmu sıklı 3 500 kilogramdan fazla gelmiyen otomobiller.
- b) Berveçhi balâ evsafı haiz olup mecmu sıklı 3 500 kilogramdan fazla olan otomobiller.
- c) (Side car) lı veya (Side car) sız motosikletler.

Beynelmielel vesaikte el yazısı ile muharrer izahat ve meşruhat daima Lâtin veya İngilizvari hufatla yazılmalıdır. Sevk ve idare için âkit devletlerden birinin memurları veya bu memurların mukabil imzasını hâmil bulunmak şartile bunlarca salâhiyettar kılınmış cemiyetler tarafından verilen beynelmielel vesaik diğér bilcümle âkit devletler tarafından otomobillerin derecatına göre sevk ve idarelerine müsaade edilmesine hadim olduğu gibi yeniden muayenelerine lüzum gösterilmemesi için dahi muteberdir. Maahaza bundan evvelki maddede de tasrih edilen şeraitin ifa edilmemiş olduğu tebeyyün ederse o zaman beynelmielel vesikanın hakkı istimali refedilir.

Madde — 8

Kavanin ve nizamatı milliyeye riayet

Bir memleket dahilinde seyrüsefer eden bir otomobil kondoktoru o memleketin seyrüsefer hakkında meri olan kavanin ve nizamatına intisali hareket etmeğe mecburdur. Kavanin ve nizamatı mezkûrenin bir nüshası, otomobileciye, gümrük muamelâtının ifa olunduğu daire tarafından memlekete dahil olduğu zaman verilebilir.

Madde — 9

Tehlikelerin bildirilmesi (İşaret olunması)

Âkit devletlerden her biri idaresi dahilinde yolların imtidadınca tehlikeli olan geçit yerlerini göstermek üzere ancak mukavelei hazıranın (f) lâvhasındaki işaretlerin vazolunmasına dikkate ve itina eylemeği taahhüt eyler.

Bu işaretler müsellesüşşekil lâvhalar üzerine nakşedilmiş olup her devlet müselles şekli munhasıran, salifüzzikir işareti vermek için mümkün mertebe muhafaza etmeği ve mevzubahs işaret ile iltibasa mahal verecek diğér kâffe ahvalde müselles şekillerin istimalini menetmeği taahhüt eder. Müselles, umumiyetle, mütesaviyüladla olup dılı asgarî (0,70) olacaktır.

Şeraii havaiye memlû lâvhaların istimaline müsait değil ise bunların yerine müsellesüşşekil boş lâvhalar rekzedilebilir.

Bu hale göre mezkûr lâvhalar manianın nevi ve mahiyetini irae eden işaretatı ihtiva etmiyecek ve ebadı asgarî 46 santimetreye tenzil ve tenkis edilebilecektir.

İşbu işaret lâvhaları, tabiatı arazi gayri müsait olmadığı takdirde manialardan 150 metreden dun ve 250 metreden fazla olmayacak bir mesafede ve yola amuden rekzedilecektir.

Maniayı (tehlike) işaret eden mesafe 150 metreden pek dun ise o zaman sureti mahsusada bazı tertibat icrap eder.

Âkit Devletlerden biri turuku umumiyenin her iki tarafına nizamata mevzuaya tevfikana vazolunan işaret lâvhalarında iltibas husulünü badi olacak veyahut okunmasını müteassir kılacak bir takım işaret kazıklarının veyahut lâvhalarının rekzedilmesine vüsû ve iktidarı yettiği kadar mâni olacaktır.

Her devlet yeni işaret lâvhalarını vazettikçe ve elyevm mevcut olan işaret lâvhalarını teedit ettikçe işbu müsellesüşşekil lâvha sistemlerini tatbik edecektir.

Madde — 10

Malûmat itası

Âkit Devletler, beynelmilel şehadetnameyi veya sevk ve idare vesikasını haiz olan zevatın otomobillerinin mühlik bir kazaya düğar olduğu veya seyrüsefer hakkında mevzu nizamata muğayir halâtı tebeyyün ettiği zaman hüviyetlerini tebyin edecek malûmatı yekdiğerine iblâğ ve işaret etmeği taahhüt ederler.

Bundan başka, salifüzzikr şehadetname ile vesikalarn hakkı istimalini nezettikleri eşhasın isimlerini, mahallerini ve adreslerini beynelmilel şehadetname veya vesikayı veren Devletlere bildirmeği taahhüt ederler.

Madde — 11

Ahkâmı intihaiye

Mukaveleyi hazırta tasdik edilecektir.

A) Her Hükûmet, tasdiknamelerin tevdiine hazır olur olmaz keyfiyeti Fransa Hükûmetine bildirecektir.

11 teşrinievvel 1909 tarihli mukavele ile elyevm merbut olan yirmi devlet işbu tasdiknameyi tevdiya hazır olduklarını bildirir, bildirmez son beyannamenin Fransa Hükûmetince ahz ve tesellümünü takip eden ay zarfında ve Fransa Hükûmetince tesbit olunan günde tevdi muamelesi ifa olunacaktır.

11 teşrinievvel 1909 tarihli mukavelenameye iştirak etmeyip tasdiknamelerin tevdi için balâda tesbit olunan tarihten evvel bu mukaveleye ait tasdiknameyi tevdiya amade olduklarını beyan eden devletler berveçhi balâ meşruhat dairesinde tevdiya iştirak edeceklerdir.

B) Tasdiknameler Fransa Hükûmeti mahzeni evrakına vazedilecektir.

C) Tasdiknamelerin tevdi ona iştirak eden devletlerin murahhasları ve Fransa Hükûmeti Cümhuriyesi Hariciye Nazırının imzalarını havi bir zabıtname tesbit olunacaktır.

D) Bu maddenin (a) harfli fıkrasile tasrih ve teşrih edilen şerait dairesinde tasdiknamelerini tevdiya vakit bulamamış olan Hükûmetler Fransa Hükûmeti Cümhuriyesine hitaben yazılıp tasdiknameyi ihtiva eden bir tebliği resmî ile muameleyi ifa edebilirler.

E) Tasdiknamelerin ilk tevdi merasimine ait zabıtnamenin mukaddem bentte zikrolunan tebliğler ile bunların ihtiva ettiği tasdiknamelerin musaddak sureti Fransa Hükûmeti marifetile ve diplomasi tarikile işbu mukaveleyi imza eden Hükûmetlere isal edilecektir. Geçen fıkrada gösterilen hallerde Fransa Hükûmeti onlara tebliği ahzettği tarihi de işaret edecektir.

Madde — 12

A) Mukaveleyi hazırta kendiliğinden Âkit Devletlerin ancak ana vatan olan memleketlerinde tatbik olunur.

B) Eğer Âkit bir devlet müstemlekelerinde, müstameratında, tahtı himayesindeki memleketlerde maverayı ebharda veyahut mandası altında bulunan arazide işbu mukavelenameyi tatbik etmek arzusunda bulunur ise niyetini tasdiknamede zikr ve beyan edecek veyahut tahriri bir tebliği resmî ile Fransa Hükûmetine bildirecek ve bu tebliğ Fransa Hükûmeti mahzeni evrakına vazedilecektir. Eğer tebliği iera eden devlet bu son sıkkı tercih eylerse Fransa Hükûmeti tasdiknamenin derhal diğer Âkit Devletlere bir sureti musaddakasını göndermekle onu aldığı tarihi de beyan edecektir.

Madde — 13

A) Mukaveleyi hazırayı imza etmiyen her devlet 11 inci maddenin (a) fıkrasında masarrah tevdi zamanında veyahut bu tarihten sonra mukaveleye iltihak edebilir.

B) İltihak keyfiyeti Fransa Hükûmeti mahzeni evrakına vaz edilecek olan iltihak senedi Hükûmeti mezkûreye diplomasi tarikile isal edilmek suretile vaki olur.

C) Hükûmeti mezkûre bütün devletlere tebliğin ve iltihak senedinin musaddak suretini göndermekle beraber tebliği ahzylediği tarihi de bildirecektir.

Madde — 14

İşbu mukavelename, tasdiknamelerin ilk tevdiine iştirak etmiş olan Âkit devletler için tevdi tarihinden itibaren bir sene sonra ve mukavelenameyi bilâhare tasdik veya mukavelenameye iltihak edecek olan devletler ve keza tasdiknamelerde zikrolunmayan müstemlikeler, müstamereler, himaye altında bulunan memleketler ile maverayı ebharda ve manda altındaki memleketler hakkında dahi 11 inci maddenin (d) bendinde ve 12 inci maddenin (b) bendinde ve 13 üncü maddenin (b) bendinde musarrah tebliğlerin Fransa Hükûmetince ahzi tarihinden itibaren bir sene sonra meriyülicera olacaktır.

Madde — 15

11 teşrinievvel 1909 tarihli mukavelenameye iştirak eden her Âkit devlet tasdiknamesinin hini tevdiinde veyahut işbu mukaveleye iltihakını tebliğ ettiği sırada salifüzükkir 11 teşrinievvel 1909 tarihli mukaveleyi feshylemeği taahhüt eder. Aynı usul 12 inci maddenin (b) bendinde musarrah tebliğler hakkında dahi cari olacaktır.

Madde — 16

Âkit devletlerden biri işbu mukaveleyi feshettiği takdirde keyfiyet Fransa Hükûmetine tahriren tebliğ edilecek ve Hükûmeti mezkûre derhal diğer devletlere tebliği vakiin bir sureti musaddakasını göndermekle beraber tarihi ahzını dahi bildirecektir.

Fesih yalnız onu tebliğ eden devlet hakkında ve tebliğinin Fransa Hükûmetine vusulünden itibaren bir sene sonra meri ve muteber olacaktır.

Aynı ahkâm mukavelei hazıranın müstemlikeler, müstamereler, mahmiyeler, maverayı epharda ve manda altında bulunan arazi için feshi hakkında dahi tatbik olunur.

Madde — 17

20 ilâ 24 nisan 1926 da Pariste münakit konferansta temsil olunan devletler işbu mukavelenameyi 30 haziran 1926 tarihine kadar imza etmeğe kabul olunurlar.

24 nisan 1926 da Pariste bir nüsha olarak tanzim olunmuştur. Bunun bir sureti musaddakası Hükûmeti mumziyeden her birine ita edilecektir.

A - Merbutu

Filân veya filân âkit Hükûmetlerden verilen otomobil beynelmilel şhadetnamesi o Hükûmetin kanunen muayyen olan lisanı üzere tanzim ve tahrir edilir.

Her Hükümet, karne muhteviyatının eline muhtelif ile tercüme sahihasından kendisine ait olanı Fransa Hükümeti Cümhuriyesine takdim ve isal edecektir.

C - Merbutu

Beşinci maddede musarrah alâmeti farika 30 santimetre arzında ve 18 santimetre irtifamda beyzî bir lâvhadan ibaret olup üzerinde beyaz zemin üzerine siyah ile boyanmış birden üç harfe kadar bulunacaktır. Harfler majüskül lâtin harflerinden müteşekkildir. Harflerin asgarî irtifakı 10 santimetre ve gizgilerin kalınlığı da 15 milimetre olacaktır.

Motosikletlere gelince; bunlarda alâmeti farika 5 inci maddede tasrih edildiği üzere ufku 18 santimetre ve amudu 12 santimetre olacak, hurufatın irtifakı 8 santimetre ve gizgileri 10 milimetre olacaktır.

D - Lâyhais

Filân veya filân Hükümetlerden verilen beynelmilel sevku idare vesikası (E merbutu) o Hükümetin kanunen muayyen lisanı üzere tanzim ve tahrir edilir.

Her Hükümet karne muhteviyatını eline muhtelif ile tercüme sahihasından kendisine ait olanı Fransa Hükümeti Cümhuriyesine takdim ve isal edecektir.

Muhtelif Hükümetler ve arazi için alâmeti farika olmak üzere atideki harfler kullanılmaktadır:

Almanya	D	İrlanda Hükümeti müstakillesi	S.E
Amerika	U.S	İtalya	İ.
Avusturya	A	Letonya	L.R
Belçika	B	Lihtenştayn	F.L
Brezilya	B.R	Litvanya	L.T
İngiltere ve şimalî İrlanda	G.B	Lüksemburg	L.
» Orinyi adası	G.B.A	Fas	M.A
» Cebelittarik	G.B.Z	Meksika	M.E.X
» Gernezé	G.B.G	Monako	M.C
» Jersey	G.B.J	Norveç	N.
Malta	G.B.Y	Panama	P.Y
Hindistanı İngilizi	B.L	Parağvay	P.A
Bulgaristan	B.G	Felemenk	N.L
Şili	R.C.H	» Hindistanı	İ.N
Çin	R.C	Peru	P.E
Kolombiya	G.O	İran	P.R
Güba	G.	Lehistan	P.L
Danimarka	D.K	Portekiz	P.
Dançığ	D.A	Romanya	R.
Mısır	E.T	Sar arazisi	S.A
Ekuvatör	E.Q	Sırbistan, Hırvatistan, İsllovakya	S.H.S
İspanya	E.	Siyam	S.M
Estonya	E.w	İsveç	S.
Finlândiya	S.F	İsviçre	C.H
Fransa, Cezayir ve Tunus	F.	Suriye ve Cebelibnan	L.S.A
Fransız Hindistanı	F.	Çekosllovak	C.S
Guatamala	G.	Türkiye	T.R
Yunan	G.R	Oruçvay	U.
Hayti	R.H	Sovyet Şûralar Cümhuriyeti ittihadı- yesi	S.U
Macaristan	H.		

F - Lahikası

(Cassis) : Şoseyi amuden kateden su yolu

Viraj

Mahalli iltisak

Kapalı şimendifer geçidi

Açık şimendifer geçidi

9 uncu maddenin 3 üncü ve 4 üncü fıkrasında tarif edilen işaret

